

2680.

Nr inwent. 2680.

L. 23096/29.

Regulamin

porządku i czystości dla miasta Przemyśla

uchwalony przez Radę miejską dnia 21/2 1929 do L. 5356/29
i zatwierdzony przez Urząd wojewódzki we Lwowie
reskryptem z dnia 21 lipca 1929 L. Z. tecz. 27 ex 1929
san. porz. 115.

§. 1.

Przed każdą realnością mają być chodnik
i ściek na przestrzeni odpowiadającej szerokości
frontu realności utrzymywane w czystości
i porządku.

§. 2.

W porze letniej tj. od 1. kwietnia do 30.
września przed godziną 6-tą rano, a w porze
zimowej tj. od 1. października do 31. marca
przed godziną 7-mą rano, mają być chodnik
względnie deptak i ściek wzdłuż frontu realności
codziennie czysto pozamiatane, zmiotki zaś ze-
brane w kupki poza chodnikiem, na rogu real-

ności. Przed zamykaniem mają być chodnik względnie deptak i ściek dostatecznie wodą zroszone tak przynajmniej, aby nie dopuścić do wzbijania się kurzu przy zamykaniu.

W czasie nagromadzenia się śniegu i lodu, ma być śnieg odmieciony względnie lód wyrębany i dla ułatwienia wywozu w kupki poza chodnikiem ułożony, przyczem uważać należy, ażeby chodnik lub deptak nie został uszkodzony.

§. 3.

W lecie podczas upałów ma być chodnik względnie deptak na przestrzeni odpowiadającej szerokości frontu realności, dwa razy dziennie rano o godzinie 10-tej i po południu o 13-tej, a w razie większych upałów po raz trzeci o godz. 16 tej czystą wodą obficie skropiony.

W porze zimowej, w czasie gołoledzi, ma być chodnik względnie deptak wzdłuż realności posypyany czystym piaskiem lub przesianym popiołem. Trocin lub łusek hreczanych do posypywania używać nie wolno.

§. 4.

Obowiązek dokładnego zadośćuczynienia

przepisom zawartym w poprzednich §§. spoczywa w pierwszym rzędzie na dozorcach domów, budynków, placów, plantacji, hal, targowisk, miejsc spędu i td. tak prywatnych jak miejskich lub rządowych.

Za dozorcę względnie stróża domu należy uważać tę osobę, która zawarła z właścicielem albo zarządcą domu umowę służbową jako dozorca względnie stróż domu.

Gdzie stałych dozorców niema obowiązek ten ciąży na właścicielach odnośnych obiektów, względnie na osobach, którym została poruczona administracja tych obiektów.

§. 5.

Zamiatanie, skrapianie i zbiórka zmiotek z placów publicznych oraz z chodników i części ulic, położonych przed placami niezabudowanymi, należy do Zakładu czyszczenia miasta. Właściciele jednak placów niezabudowanych winni za czynności powyższe spełniane przez Zakład czyszczenia miasta, uiścić opłaty uchwalone przez Magistrat, o ile tych czynności nie wykonują sami.

§. 6.

Śnieg z dachów należy zrzucać na podwórze, zrzucanie zaś śniegu z dachu na chodnik względnie deptak może nastąpić tylko w takim wypadku, gdyby położenie dachu nie dozwalało zrzucania śniegu na podwórze, przyczem należy ustawić przed domem znaki ostrzegające przechodniów. Dotyczy to samo balkonów.

Śnieg zrzuty na ulicę ma być natychmiast zebrany na jedno miejsce w połowie ścieku od strony ulicy i tak samo jak śnieg z podwórza wywieziony bezzwłocznie na miejsce przeznaczone przez Magistrat do tego celu,

§. 7.

Właściciele względnie osoby, którym powierzono zarząd nieruchomości, obowiązani są przestrzegać, aby w każdym domu:

1) znajdował się zbiornik na śmiecie, mocno i szczelnie zbudowany, oraz zaopatrzony w ruchomą, łatwo odmykalną, jednakże szczelnie przylegającą pokrywę.

Zbiornik ten winien stać w miejscu dostępnem, otwór zaś do wyrzucania śmieci umiesz-

czony ma być na takiej wysokości, aby wrzucanie śmieci mogło odbywać się bez wysiłku. Do zbiorników tych mają być wrzucane tylko śmiecie i odpadki w stanie stałym. W miejsce zbiornika mogą być użyte puszki blaszane z pokrywami i uchami, z którychby można wypróżniać odrazu popiół i zmiotki do wozów usuwających te przedmioty. Zbiorników tych nie można zostawić w sieniach i klatkach schodowych, o ile niema podwórza.

Aby nieczystości płynne a to: odpadki kuchenne i pomyje odprowadzane były do kanałów, w realnościach zaś nieskanalizowanych do szczelnie nakrytych dołów kloaczných lub gnojowisk, o ile — te ostatnie znajdują się w odnośnej realności.

2) Zlew odprowadzający nieczystości płynne do kanału lub dołu kloacznego, nie może być otwarty; ma on być zbudowany z materiału twardego nieprzepuszczalnego i nieulegającego pod wpływem wilgoci zepsuciu; ma on mieć również odpowiedni spad, umożliwiający odpływ i przepłukiwanie. Gdzie poszczególne piętra zaopatrzone są w urządzenia do zsypywania śmieci suchych oraz w zlewy, należy przestrze-

gać, aby otwory odnośnych rur i lejów zaopatrzone były w szczelną przykrywą, oraz aby przewody łączące je z ogólnym zbiornikiem, były w całej swej długości szczelne.

3) Aby znajdowały się w odpowiedniej ilości miejsca ustępowe zawsze do użytku zdadne, łatwo dostępne, zaopatrzone w realnościach nieskanalizowanych w doły kloaczne, w realnościach zaś skanalizowanych połączone szczelną rurą odpływową z kanałem.

Doły kloaczne winne być szczelnie zakryte tak, aby ani ich zawartość, ani wyziewy nie mogły wydostać się na zewnątrz.

4) Aby w kamienicach i budynkach wyższych niż jednopiętrowe, umieszczane były w klatce schodowej w odpowiedniej ilości spluwacki z wodą, codzienie zmienianą.

§. 8.

Właściciele względnie zarządcy nieruchomości obowiązani są przestrzegać, aby wymienione w poprzednim §-cie zbiorniki a to: zbiorniki na śmiecie suche i doły kloaczne nie były wypełnione ponad $\frac{3}{4}$ swojej pojemności; z tą chwilą winny być bezwarunkowo w sposób nie-

zatruwający powietrze wypróżniane, a zawartość ich usunięta na miejsca przez Magistrat na ten cel wyznaczone.

Czyszczenie dołów kloaczych i przewożenie ich zawartości odbywać się ma tylko nocą, po godzinie 23-ciej, wiosną zaś latem i jesienią także w bardzo wczesnej rannej porze, nie później jednak jak przed godziną 6-tą rano, przez osoby do tego uprawnione.

Do wywozu używane być mają wozy względnie beczki szczelnie zamknięte.

§. 9.

Miejsca stałego postoju dorożek konnych i automobilowych, platform, furmanek itd. winny być stale utrzymywane w czystości i codziennie zmywane wodą przez właścicieli pojazdów.

Karmienie koni może odbywać się tylko za pomocą worków na szyji konia zawieszonych tak, aby karma nie rozsypywała się na ulicy.

§. 10.

Bramy, sienie, podwórza, dziedzińce i klatki schodowe jakoteż zejścia do suterren i piwnic

oraz miejsca przeznaczone do składania śmieci i odpadków we wszystkich budynkach, zarówno prywatnych jak i publicznych, miejskich i rządowych winny być codzienie w porze letniej najdalej do godziny 7-mej rano, w porze zaś zimowej do godziny 8-mej rano starannie oczyszczane, a klatki schodowe przynajmniej raz na tydzień myte.

Dziedziniec ma być wybrukowany lub cementowany z odpowiednim spadem. Miejsca ustępowe i pisoir'y znajdujące się w obrębie zabudowań, należy dokładnie oczyszczać i przynajmniej raz dziennie zmywać wodą, a raz na tydzień odkażać. Miejsca te winny być od zmierzchu do chwili zamknięcia bram tj. do godziny 22 giej dostatecznie oświetlone.

§. 11.

Zabrania się mieszkańcom miasta :

- 1) wystawiać w klatkach schodowych kubły ze śmieciem lub zlewkami,
- 2) zanieczyszczać klatki schodowe odpadkami domowymi, plwocinami i wydzielinami,
- 3) wylewać pomyje, mydliny i nieczystości jakiegokolwiek rodzaju do rowów, ścieków

ulicznych lub krat kanałowych, a tem mniej na ulicę,

4) wyrzucać śmiecie lub wylewać jakiegolwiek płyny przez okno lub drzwi na dziedziniec lub ulicę,

5) zmiatać śmiecie z parapetów lub balkonów na ulicę,

6) zanieczyszczać wydzielinami lub wydaliniami ulice, place, ogrody publiczne, dziedzińce, sienie, parkany, węgly domów, i td.

7) trzepanie dywanów pościeli itd. może odbywać się jedynie w godzinach porannych, jednakże nie później jak od godz. 7:30 do godz. 10-tej.

§. 12.

Właściciele względnie zarządcy nieruchomości obowiązani są dopilnować, aby w każdej realności zamieszkałej, lub stale na pobyt ludzi przeznaczonej, znajdowało się w podwórzu urządzenie, dla trzepania i wietrzenia ubrań, pościeli, dywanów, rogoży i tp. w stanie zawsze przydatnym do użytku.

§. 13.

Wywieszanie z okien frontowych, balkonów, drzwi frontowych i na placach publicznych bie-

lizny, pościeli, odzieży, dywanów i tp. celem przewietrzenia lub wytrzeptania, oraz rozwieszanie bielizny na ulicach, placach publicznych, lub miejscach uczęszczanych, jest niedozwolone.

§. 14.

Rębanie i rżnięcie drzewa opałowego oraz obrabianie drzewa budowlanego na chodnikach względnie deptakach, ulicach i placach publicznych jako utrudniające komunikację i psujące drogi jest niedozwolone.

Wyjątkowo i w poszczególnych – na uwzględnienie zasługujących wypadkach, może na to udzielić pozwolenia Burmistrz lub jego zastępca, uzyskujący zaś pozwolenie, ma złożyć opłatę, nie niższą aniżeli 1 zł. na rzecz funduszu Opieki społecznej.

§. 15.

Wystawianie wazonów z kwiatami na gzymsach, nieogrodzonych na zewnętrznej ścianie domu przyległej do ulicy, jest niedozwolone.

§. 16.

Również wywieszanie towarów jakiegokol-

wiek rodzaju na zewnątrz sklepów i magazynów jest niedozwolone.

Wolno wystawiać jedynie szafki z towarami czyli tzw. gablotki, o ile nie przekraczają głębokości 15 ctm.

§. 17.

Szyldy mają być silnie do ściany przytwierdzone; używanie szyldów wiszących na poprzek chodnika bezwarunkowo jest niedozwolone.

Markizy przed sklepami mają być wzniesione conajmniej na $2\frac{1}{2}$ m. nad poziom ulicy.

§. 18.

Stragany mogą być tylko na tych miejscach ustawione, które Magistrat na ten cel wyznaczy. Muszą być one czysto utrzymane, a o porządek naokoło straganu powinien dbać pod własną odpowiedzialnością właściciel straganu. To samo odnosi się także do kramików. Stragany i kramiki pod względem formy i wyglądu zewnętrznego mają być budowane wedle wskazówek Magistratu.

§. 19.

W czasie stawiania jakichkolwiek budowli

nie wolno bez zezwolenia Magistratu składać na ulicy lub placu publicznym ani rumowiska, ani materiału budowlanego i w żadnym wypadku zajęcie części ulicy lub placu na mocy takiego zezwolenia, nie może stanowić przeszkody dla komunikacji publicznej.

Przy udzieleniu takiego zezwolenia, ustanawia Magistrat stosowną opłatę na rzecz funduszu drogowego.

§. 20.

Miejsce budowy przy ulicach i placach publicznych, winien właściciel względnie przedsiębiorca budowy zamknąć na czas jej trwania parkanem lub w inny stosowny sposób. Jeżeli wskutek budowy lub stawiania rusztowań nieuchronnem jest przerwanie komunikacji na chodniku, winien właściciel względnie przedsiębiorca budowy, urządzić prowizoryczny chodnik z desek poza oparkaniem, na czas trwania budowy.

Tak chodnik zwyczajny wzdłuż miejsca budowy jak i chodnik prowizoryczny należy ubezpieczyć daszkiem ochronnym w taki sposób,

ażeby przechodnie byli zabezpieczeni od uszkodzenia cielesnego lub poplamienia sukien.

§. 21.

Każdy właściciel względnie zarządca domu obowiązany jest zwracać baczną uwagę na całość tynków i gzymsów na facjatch budynku: mają być one utrzymywane zawsze w dobrym stanie.

Podczas robót koło naprawy tynku, gzymsów lub malowania domów od strony ulicy lub placu publicznego, winien właściciel względnie zarządca domu ustawić żerdzie oparte ukośnie o ścianę, jako znaki ostrzegawcze dla przechodniów.

Robotnicy zajęci przy tych robotach, jak też pracujący koło naprawy dachu lub rynien i w ogóle, gdzie może zachodzić niebezpieczeństwo spadnięcia, powinni być zabezpieczeni przed spadnięciem za pomocą linewek lub w inny odpowiedni sposób.

§. 22.

Każdy dom frontowy ma być zaopatrzony

dzwonkiem tak, aby mogła go usłyszeć osoba obowiązana do otwierania bramy.

§. 23.

W każdym domu jedno lub więcej piętrowym winien być stale utrzymywanym dozorca mieszkający w miarę możliwości w parterze, a przeznaczony do utrzymywania czystości wewnątrz realności jak i na chodniku przed realnością, oraz do otwierania bramy wchodowej na odgłos dzwonka. O niemożności dostarczenia mieszkania dozorczy domu w parterze domu rozstrzyga Magistrat.

Przy budowie nowych domów postanowienia powyższe obowiązują bezwzględnie.

§. 24.

W domach piętrowych winny być schody i sienie od zmroku do godziny 22-giej dostatecznie oświetlone, ciemne zaś schody winny być stale oświetlone.

§. 25.

Wszystkie domy muszą być pozamykane od godziny 22-giej do 6 tej rano.

§. 26

W sieniach domów nie wolno ustawiać mąglów, skrzyń, szaf, pak, beczek, materiałów budowlanych, towarów, sprzętów gospodarskich i tp. przedmiotów, któreby tamowały wolne przejście — w każdym razie wolne przejście wynosić musi 1 m.

Ustawianie powyższych przedmiotów na wszelkich schodach, a w szczególności na schodach prowadzących na strych i do piwnicy jest bezwzględnie wzbronione.

Również nie wolno w sieniach ustawiać kramów lub straganów choćby najmniejszych rozmiarów.

§. 27.

Przystawianie kramów lub straganów do ścian domów stojących przy ulicach, jest niedozwolone.

§ 28.

Również nie wolno wystawiać na ulicach wozów, dorożek, pak, skrzyń, stołków, itp.

§. 29.

Okna przy otwieraniu na zewnątrz winny

być przymocowane na haczkach. Mycie i czyszczenie okien na piętrach, ma się odbywać przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności. Okna do mycia powinny być wyjęte, lub też osoba przy myciu zatrudniona, powinna być linką przywiązana. Jednakże nawet i w tym wypadku, nie wolno wychylać się poza okna, lub opierać się o listwy i ramy okien lub stać na gzymsach.

§. 30.

Wszystkie wejścia do piwnic bądź z podwórza bądź wewnątrz budynku urządzone, mają być zaopatrzone drzwiami zawsze zamkniętymi.

Wejścia do piwnic znajdujące się w podłodze, są bezwarunkowo niedozwolone, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 5. rozp. Min. Robót publ., z 21. IV. 1923 Dz. U. Rzp. P. Nr. 49 poz. 346, na podstawie którego domy jednorodzinne mogą posiadać drzwi leżące, prowadzące do piwnic bezpośrednio z pomieszczeń przyziemia.

Świetlnie wewnątrz i zewnątrz domu, winny

być stale zamykane i zaszkłone całemi i wytrzymałemi szybami.

Przykrywy na świetlniach w chodnikach umieszczone, mają być żłobkowane.

§. 31.

Zabrania się uszkodzania lub zanieczyszczania urządzeń służących do publicznego użytku jak np. pomników, barjer, poręczy, ławek i studzien, drzew, krzewów, kwiatów, trawników itp.

§. 32.

Ustawianie wozów, pojazdów i tp. na miejscach nie przeznaczonych do tego jest niedozwolone. Wozy te zajeżdżać mają wprost na miejsce na ten cel przeznaczone.

§. 33.

Bicie i skubanie drobiu na ulicach i placach jest niedozwolone, również jak i wyrzucanie jakiegokolwiek rodzaju padliny na te miejsca. Właściciel domu, w którym padlina się znajduje, ma ją bezwzględnie a najpóźniej do godzin 6ciu usunąć na miejsce na ten cel przeznaczone.

Za zanieczyszczanie zaś domu przez zwierzęta domowe odpowiada ich właściciel.

§. 34.

Utrzymywane w mieście konie, bydło, nierogaczyna i t.d. mają być umieszczone w specjalnych, na ten cel urządzonych stajniach wzgl. chlewach. Te winny być dostatecznie oświetlone i posiadać nieprzepuszczalną podłogę. Gnojowiska mają być urządzone w dołach, których ściany i dno winny być nieprzepuszczalne, sporządzone z betonu, a co najmniej wylepione gliną; doły te należy zaopatrzyć w ruchomą, łatwo odmykalną pokrywę, tak ażeby teren i powietrze były zabezpieczone od zanieczyszczenia.

Posiadacze zwierząt winni dbać o to, aby zawartość gnojowiska była przed wypełnieniem dołu w sposób niezatruwający powietrze usunięta. Nawóz z gnojowiska ma być przynajmniej raz na tydzień wywieziony, a gnojnik należy wyczyszczony. Gnojówka ma być odprowadzona za pomocą ścieku szczelnie zamkniętego, bądź do osobnego dołu, bądź do dołu kloaczego lub do kanału.

Bydła, koni, trzody i drobiu nie wolno puszczać na ulice lub place pod osobistą odpowiedzialnością właściciela, lecz tylko pod dozorem przeprowadzać. Przepędzanie koni, bydła i trzody przez Rynek, ul. Franciszkańską i Kazimierza W. jest niedozwolone.

Pojenie bydła przy studniach publicznych jest niedozwolone.

§. 35.

Studnie znajdujące się w realnościach, winny być zaopatrzone pompami. Ściany studni muszą być wykonane z muru lub betonu.

Grunt naokoło studni winien być wybrukowany lub pokryty ubitą gliną grubości 20 cm. do odległości 1 metra od ocembrowania studni. Oddalenie studzien od dołów kloacznych, kanałów, gnojników itp., winno wynosić najmniej 10 metrów, a od granic sąsiada conajmniej 5 metrów. Studnie i zbiorniki wody przeznaczone do picia winny być zabezpieczone od zanieczyszczenia.

Studnie winny być nakryte stożkowato, ocembrowanie tych studzien winno być wzniesione conajmniej o 10 cm. ponad poziom otą-

czającego terenu. Istniejące studnie mają być utrzymywane przez właścicieli w stanie zdolnym do użytku tam, gdzie niema wodociągów.

§ 36.

Miejsca ustępowe winny znajdować się w każdym domu, podobnie jak i dół kloaczny w każdej realności nieskanalizowanej. Tak jedne jak i drugie winny posiadać ściany i dno nieprzepuszczalne i być należycie odwietrzane, urządzone oddzielnie i izolowane od ścian budynku. Odległość dołu ustępowego od studni winna wynosić conajmniej 10 m., a od granic sąsiada conajmniej 2 m. Należy je w porządku utrzymywać, miejsca zaś ustępowe tak budowane, by drzwi do nich nie były widoczne z ulicy.

Stosownie do tego, miejsca ustępowe winny być zaopatrzone w stolce należycie urządzone, czysto utrzymywane i w miarę potrzeby zmywane, w podłogę cementową, drzwi szczelnie przystające i stale zamknięte, oraz wentylatory, wychodzące ponad dach budynku.

W dzielnicach skanalizowanych winien być urządzony wewnątrz budynku łatwo dostępny ustęp o wymiarach conajmniej 0 85 m. $\times$ 1'15 m.

W dzielnicach nieskanalizowanych w każdej realności winny być urządzone osobne ustępy dla każdego mieszkania.

Zabrania się urządzania na prywatnych posiadłościach dołów ustępowych przy ulicy, lub placu publicznym.

Ustępy publiczne na dziedzińcach domów powinny być stale zamykane, aby jednak nie uniemożliwić korzystanie z ustępów, klucz winien być u dozorczy domu i wydawany na każde żądanie bez wynagrodzenia.

§. 37.

Części realności lub placu niezabudowanego od strony ulicy, winny być zamknięte murem, parkanem lub sztachetami, które muszą być u rzymane w należyтым porządku i nie powinny szpeci ć ulicy czy placu.

§. 38.

Garbarnie, mydlarnie i inne zakłady przemysłowe, w których gromadzą się odpadki powstające z fabrykacji, mają być czysto utrzymywane, a powstające z fabrykacji nieczystości, codziennie wywożone.

§. 39.

Woda do uruchomienia zakładów przemysłowych lub też do budowli nie może być sprowadzana z publicznych studzien miejskich, których przeznaczeniem jest dostarczanie wody do picia i zwykłego użytku domowego. Przy zakładach przemysłowych oraz na miejscach budowy, winny być urządzone studnie względnie woda sprowadzana ze Sanu.

§ 40.

Potoków istniejących na przedmieściach nie wolno zanieczyszczać, w szczególności zaś wprowadzać do nich ścieków z realności, a tem mniej wpuszczać gnojówki lub wyrzucać śmieci.

Pod odpowiedzialnością właścicieli graniczących realności, muszą być potoki czysto utrzymane.

§ 41.

Wystawanie osób na chodnikach publicznych, jak niemniej na bardziej uczęszczanych ulicach, jest bezwarunkowo niedozwolone.

Osobom noszącym na plecach lub w rękach tłumoki, kosze, kuferki, wodę i inne przedmioty,

które mogą przeszkadzać publiczności, nie wolno używać chodników publicznych. Chodzenie po lewej stronie jakoteż gromadne chodzenie po chodnikach, w sposób tamujący komunikację, podobnie jak jeżdżenie po chodnikach i deptakach wierzchem, wozami, rowerami itp. jest bezwarunkowo niedozwolone.

§. 42.

Rczwożenie mięsa po mieście ma się odbywać w wozach czystych, szczelnie zamkniętych, wewnątrz wybitych blachą, przykrytych wiekiem, również blachą wybitem.

Wozy te mają być tak urządzone, aby bez hałasu przejeżdżały po bruku.

§. 43.

Przedmioty, które przy przewozie sprawiają hałas, jak: blacha, łańcuchy, pręty i szyny metalowe i tp. winne być umieszczone na pokładach ze słomy.

§. 44.

Przewóz gałęzi, które zwisając na jezdnię powodują wznoszenie się pyłu, — jest niedozwolone; gałęzie muszą być tak podwiązane, by nie dotykały powierzchni ulicy.

Przewożenie słomy, siana i gnoju ulicą Rynek, Franciszkańską, Mickiewicza i Kazimierza W. jest niedozwolone.

§. 45.

Szybkość dorożek samochodowych lub prywatnych w mieście nie może przekraczać 10 kl. na godzinę w śródmieściu.

§. 46.

Przekroczenia postanowień niniejszego regulaminu — o ile nie podpadają pod przepisy rozp. Prez. Rzpl. z 16/II 1928 Dz. U. Rzp. P. Nr. 23. poz. 202. lub ustawy karnej, — karane będą w myśl art. 8. ust. z 14. lipca 1920 r. Dz. U. Nr. 61 poz. 388 oraz art. 1 ustawy z 19/2 1929 Dz. u. Rp. Nr. 16 poz. 135 — grzywną do 200 zł. lub aresztem do 14. dni względnie grzywną i aresztem łącznie.

§. 47.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tą chwilą traci moc obowiązującą regulamin z dnia 17. III. 1902 r.

Burmistrz :

Krogulecki m. p.